

Witkowskie

Wiadomości Samorządowe

ISSN 1730-606X

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny Gminy i Miasta Witkowo | Nr 12/2024

Idą Święta! Witkowski Jarmark Świąteczny

Pomoc dla rolników
poszkodowanych
w wyniku powodzi

Andrzejkowy Bal Seniora

Tradycje wigilijne w Polsce i USA

Z prac Rady Miejskiej w Witkowie

28 listopada br. odbyła się kolejna, IX sesja Rady Miejskiej w Witkowie. Przed przystąpieniem do realizacji porządku obrad, Przewodniczący Rady Miejskiej – Paweł Roszyk powitał uczestników sesji.

Rada wysłuchała następujących informacji: informacji Burmistrza o działalności międzysesyjnej, sprawozdania z realizacji uchwał podjętych w okresie od 7 maja 2024 r. do 27 listopada 2024 r. oraz informacji na temat analizy oświadczeń majątkowych osób, które zostały zobowiązane do ich złożenia oraz informacji o przeglądzie w 2024 roku obszaru i granic aglomeracji Witkowo.

Rada podjęła następujące uchwały:

- uchwałę Nr IX/44/2024 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 80/53 w Witkowie;
- uchwałę Nr IX/45/2024 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę do obliczania podatku rolnego na obszarze Gminy i Miasta Witkowo w 2025 roku;
- uchwałę Nr IX/46/2024 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości;
- uchwałę Nr IX/47/2024 w sprawie opłaty targowej;
- uchwałę Nr IX/48/2024 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych;
- uchwałę Nr IX/49/2024 w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy i Miasta Witkowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok;
- uchwałę Nr IX/50/2024 w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury działającej pod nazwą „Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Witkowie” oraz nadania Statutu;
- uchwałę Nr IX/51/2024 w sprawie utworzenia Ośrodka Sportu i Rekreacji w Witkowie oraz nadania statutu;
- uchwałę Nr IX/52/2024 w sprawie nadania Statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witkowie;
- uchwałę Nr IX/53/2024 w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale Nr VIII/39/2024 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 23 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze

i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania takich usług (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024r. poz. 8619);

- uchwałę Nr IX/54/2024 w sprawie nadania nazwy ulicy w Witkowie;
- uchwałę Nr IX/55/2024 w sprawie udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Marcina w Ostrowitem Prymasowskim na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na terenie Gminy i Miasta Witkowo w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków;
- uchwałę Nr IX/56/2024 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych;
- uchwałę Nr IX/57/2024 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych;
- uchwałę Nr IX/58/2024 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych;
- uchwałę Nr IX/59/2024 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych;
- uchwałę Nr IX/60/2024 w sprawie uchylecia uchwały Rady Miejskiej w Witkowie dotyczącej udzielenia pomocy finansowej na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2273P ul. Kosynierów Miłostawskich w m. Witkowo”;
- uchwałę Nr IX/61/2024 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Witkowo na lata 2024-2034;
- - uchwałę Nr IX/62/2024 w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 rok.

Zapraszamy Państwa do śledzenia przebiegu obrad Rady Miejskiej w Witkowie na żywo w Internecie za pośrednictwem platformy esesja.tv pod adresem:

https://esesja.tv/transmisje_z_obrad/444/rada-miejska-w-witkowie.htm

Więcej informacji na www.witkowo.esesja.pl
Zeskanuj zamieszczony kod QR
aby przejść na stronę internetową

Wesołych Świąt

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzymy Państwu zdrowia, radości oraz spokoju w tym szczególnym czasie. Niech magiczna atmosfera tych dni wypełni Państwa domy miłością i szczęściem.

Niech Boże Narodzenie przyniesie Państwu wiele pięknych chwil w gronie najbliższych oraz nadzieję na nadchodzący Nowy Rok. Życzymy Państwu aby rok 2025 był rokiem pełnym sukcesów, realizacji marzeń oraz wspólnych działań na rzecz Naszej Gminy.

Wszystkiego dobrego!

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Witkowie

Paweł Roszyk

Burmistrz
Gminy i Miasta Witkowo

Krzysztof Jeżewski

Powstanie OSiR Witkowo

Na listopadowej sesji Rady Miejskiej w Witkowie zostały podjęte m.in.: uchwała Nr IX/50/2024 w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury działającej pod nazwą „Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Witkowie” oraz nadania Statutu; oraz uchwała Nr IX/51/2024 w sprawie utworzenia Ośrodka Sportu i Rekreacji w Witkowie oraz nadania statutu.

Oznacza to, że z dniem 1 stycznia 2025 r. powstanie nowa jednostka budżetowa pod nazwą Ośrodek Sportu i Rekreacji w Witkowie. Dotychczasowy Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji zmienia swoją nazwę oraz zakres swoich zadań i od stycznia będzie to Centrum Kultury im. Krzysztofa Szkuclarka w Witkowie.

Utworzenie Ośrodka Sportu i Rekreacji jest uzasadnione z uwagi na konieczność wyłączenia z zakresu działalności Ośrodka Sportu, Kultury i Rekreacji zadań związanych ze sportem i rekreacją. Konieczność ta została stwierdzona w wyniku przeprowadzonego w OKSiR Witkowo audytu.

Powstanie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Witkowie jest niezbędne w celu promocji kultury fizycznej i rekreacji. Podstawowym celem Ośrodka Sportu i Rekreacji jest pozyskiwanie i przygotowanie społeczności lokalnej do aktywnego uczestnictwa w życiu sportowym oraz upowszechnianie i promocja kultury fizycznej na terenie Gminy Witkowo. Utworzenie OSiR jest niezbędne do zapewnienia właściwej eksploatacji i konserwacji nowopowstającej bazy sportowej, które będzie miało na celu pobudzenie do aktywności społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci i młodzieży poprzez organizację różnego rodzaju imprez sportowo - rekreacyjnych przez cały rok.

Nowopowstały Ośrodek przyczyni się do zagospodarowania i aktywnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców Gminy Witkowo.

Centrum Kultury w Witkowie nadal będzie prowadziło swoją działalność kulturalną i rozrywkową dbając o rozwój Mieszkańców GiM Witkowo.

„Idą Święta!”

Pod takim hasłem odbył się Witkowski Jarmark Świąteczny wraz z imprezami towarzyszącymi.

W piątkowy poranek 6 grudnia, Centrum Kultury w Witkowie zamieniło się w prawdziwą krainę magii i radości! Dzieci z witkowskich przedszkoli miały okazję wziąć udział w wyjątkowym mikołajkowym spektaklu, przygotowanym przez Studio Teatralne Krak-Art. Barwne stroje, pełne humoru dialogi i magiczna atmosfera przeniosły naszych małych widzów w świat bajki, a uśmiechy na ich twarzach były najlepszym podziękowaniem dla artystów. Nie zabrakło też samego Świętego Mikołaja, który przybył, by rozdać drobne upominki i przypomnieć, jak ważna jest radość i dzielenie się dobrem.

Wieczorem odbył się Bieg Mikołajkowy, na którego czele widzieliśmy Motomikołajów z Grupy „Motór 2022”. Kolorowy, oświetlony korowód motocykli zapraszał również Mieszkańców Witkowa do udziału we wspólnej zabawie. Ponad 120 dzieci wraz z rodzicami zainaugurowało witkowskie świętowanie. Zmieniona trasa biegu doprowadziła Biegaczy na Skwer S. Gaworzewskiego. Wszyscy zgromadzeni wspólnie rozświetlili Skwer włączając świąteczną choinkę. Gdy medale „Bohater Św. Mikołaja” zostały rozdane i emocje nieco opadły, rozpoczęło się zwiedzanie Jarmarku połączone ze świątecznymi zakupami. Gorąca czekolada, aromatyczne pierniczki i marcepanowe przekąski ufundowane przez Burmistrza GiM Witkowo umilały zwiedzającym czas.

Świąteczne stragany wyglądały pięknie. Znalazły się na nich wyjątkowe dekoracje świąteczne, ręcznie robione ozdoby, obrusy, świąteczne skrzaty, a nawet jarmarczne kubki. Pierogi, pierniki, struclę makowe, kulki czekoladowe pływające w mleku, barszczyk świąteczny, ciasta i inne specjały rozgrzewały, smakowały i zniknęły ze stosik w oka mgnieniu.

W sobotni poranek odbył się Mikołajkowy Turniej Integracyjny. Wzięło w nim udział sześć drużyn. Klasyfikacja w rocznikach młodszych: 1. Witcovia Witkowo Młodzik, 2. Orlik Witkowo. Klasyfikacja w rocznikach starszych: 1. OOW Witkowo, 2. OOW Szubin; 3. Struga Mielżyn; 4. Słupczanka Słupca. Zawodnikom serdecznie gratulujemy!

Wieczorem na scenie przy Jarmarku został rozstrzygnięty konkurs „Moja kartka Świąteczna”. Spośród 56. Małych Artystów, Komisja Konkursowa

wybrała 6 autorów prac – kartek świątecznych, które w tym roku będą oficjalnymi kartkami świątecznymi rozsyłanymi przez UGiM Witkowo. Laureatami są: Oskar Wolniewicz, SP nr 1; Zofia Oleksiak, SP nr 2; Katarzyna Oratowska i Anastazja Jędrzejczak, Przedszkole Miejskie Bajka; Paweł Śronkowski, Językowe Przedszkole Mali Odkrywczy oraz Amelia Waszczuk Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gorzykowie. Wszystkim Twórcom serdecznie gratulujemy!

Występy artystyczne na scenie umilały czas Zwiedzającym i Wystawcom. W czasie kolędowania rozpoczął Chórek SP 2 pod kierownictwem p. Hanny Pustelnik. Wystąpili również wokaliści: Weronika Dębiec, Zosia Witkiewicz, Mikołaj Hajkowski i Miłosz Sobkowiak. Koncert zamknęły Świąteczne Gwiazdy Wieczoru: Barbara Smółka a po Niej Barbara Parzęczewska.

Jarmark zakończył się w niedzielę w godzinach wieczornych. Serdecznie dziękujemy Współorganizatorom, Partnerom, Wystawcom i Wam, drodzy Mieszkańcy za tak liczne przybycie i stworzenie prawdziwej magicznej, świątecznej atmosfery.

Tradycje wigilijne w Polsce i USA

Po raz kolejny Seniorzy spotkali się w Centrum Kultury w Witkowie. Tematem spotkania były „Tradycje wigilijne w Polsce i USA”

Świąteczną atmosferę wprowadziły Przedszkolaki z Przedszkola Miejskiego „Bajka” w Witkowie. Serca widzów zabiły w rytm świątecznych utworów, do których Przedszkolaki wykonały układy taneczne. Brawom i zachwytem nie było końca.

Kolejnym, niezapomnianym, doświadczeniem było wspólne śpiewanie kolęd w języku angielskim i polskim. Na scenie wystąpili Żołnierze z US Army`s 1st Cavalry Division stacjonującej w Powidzu (Forward Operating Site) wraz z przedstawicielami Amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Żołnierze, chcąc uświetnić swój występ, przywieźli ze sobą

nawet pianino. Publiczność, zachwycona wspólnym kolędowaniem prosiła o bisy.

Na koniec wszyscy zrobili sobie pamiątkowe zdjęcie i usiedli do wspólnego stołu.

Organizatorem spotkania było Centrum Wsparcia Seniora działające przy MGOPS w Witkowie, GiM Witkowo oraz OKSIR Witkowo. Serdecznie dziękujemy Wszystkim zaangażowanym w organizację spotkania! Wesołych Świąt!

Spotkanie zrealizowano w ramach projektu „Wielkopolskie telecentrum opieki” finansowanego ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+).

Dofinansowane przez Unię Europejską

Spotkanie zrealizowano w ramach projektu „Wielkopolskie telecentrum opieki” finansowanego ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+).

Awans zawodowy nauczycieli

Dnia 11 grudnia 2024 r. w Urzędzie Gminy i Miasta w Witkowie odbyły się postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego. Wnioski złożyło dwóch nauczycieli z placówek oświatowych z terenu Gminy Witkowo.

Powołane przez Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo Komisje egzaminacyjne (w składzie: Przewodniczący – przedstawiciel organu prowadzącego, członkowie: przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, dyrektor szkoły oraz dwóch ekspertów z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania) przeprowadziły egzaminy, podczas których nauczyciele

zaprezentowali swój dorobek zawodowy oraz odpowiadali na pytania komisji. Członkowie komisji jednogłośnie uznali, że nauczyciele w osobach:

- Pani Marika Wróbel zatrudniona na stanowisku nauczyciela wychowania współorganizującego kształcenie, pedagoga specjalnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Powstańców Wielkopolskich w Mielźnie,
- Pani Angeliki Wolniewicz zatrudniona na stanowisku nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej i logopedy zdali egzamin na stopień nauczyciela mianowanego.

Gratulujemy.

Pomoc dla rolników poszkodowanych w wyniku powodzi

Mieszkańcy Naszej Gminy kolejny raz okazali swoją dobroć i ogromne serca odpowiadając na apel Burmistrza z prośbą o pomoc poszkodowanym w tegorocznej powodzi.

Ok. 120 ton towaru (sianokiszonka, słoma, siano, ziarna zbóż) jest już spakowanych. Nad ranem w trasę z darami wyruszą 4 pełne samochody ciężarowe, w sobotę – 2 kolejne. Płody rolne trafią do

Mieszkańców Budzowa w Gminie Stoszowice. Akcja zbiórki prowadzona jest przy współudziale Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Serdecznie dziękujemy wszystkim zaangażowanym w zbiórkę, w szczególności Rolnikom, Przedsiębiorcom i Przewoźnikom z Naszej Gminy! Jesteście wspaniali!

Gmina i Miasto Witkowo

Profesje, warunki bytowe i przedsiębiorczość w Witkowie do 1914 r.

Wydanie nr 16

W XIV wieku ludność Witkowa i okolicznych wsi zajmowała się uprawą roli, szczególnie na terenach powstałych po wykarczowaniu Puszczy Mokowskiej. Rolnictwo stanowiło jedyne źródło utrzymania. Do XV wieku chłopi pańszczyźniani, choć nie byli właścicielami ziemi, mogli na niej swobodnie gospodarować i produkować nie tylko na własne potrzeby. Po opłaceniu ciężarów feudalnych mieli możliwość sprzedaży swoich produktów na targach i jarmarkach w Gnieźnie, Powidzu, Słupcy oraz Wrześni.

Od XV do XVII wieku rozwój istniejących miast, nadawanie im praw miejskich oraz zakładanie nowych ośrodków nie zmieniły faktu, że rolnictwo pozostawało głównym źródłem utrzymania. Wzrost liczby ludności, rozwój rzemiosła i kupiectwa spowodowały jednak zwiększenie zapotrzebowania na płody rolne. To zachęciło szlachtę i zamożniejsze grupy społeczne do przejmowania dobrze prosperujących gospodarstw pańszczyźnianych, sołtyśskich oraz kmiecych. Rozwijały się folwarki pańskie, w tym

również folwark w Witkowie. Według dokumentu z 1491 roku rozróżniano Witkowo-wieś i Witkowo Pańskie (folwark, dominium).

Wraz z rozwojem folwarków wzrosło zapotrzebowanie na pracowników, co skutkowało zwiększaniem wymiaru pańszczyzny. Wojny szwedzko-polskie – druga wojna północna (1655–1660, tzw. „potop szwedzki”) oraz trzecia wojna północna (1700–1721) – a także walki o tron między zwolennikami Stanisława Leszczyńskiego i Augusta II Mocnego oraz epidemie dżumy (tzw.

„morowego powietrza”), zniszczyły gospodarkę rolną. Miasta i wsie zostały wyludnione w około jednej trzeciej. Warunki bytowe stały się wyjątkowo trudne.

Dodatkowym nieszczęściem, niezależnym od wojen, było zjawisko tzw. propinacji. Nadawało ono właścicielom gruntów wyłączne prawo do produkcji i sprzedaży napojów alkoholowych chłopom zamieszkującym ich dobra oraz nakładało obowiązek zakupu przez chłopów określonych ilości trunków w pańskich karczmach. To zjawisko miało zgubne konsekwencje w wymiarze indywidualnym, rodzinnym i społecznym.

W XVIII wieku właściciele ziemscy wprowadzili dzierżawę propinacji, z której korzystali głównie sołtysi, wójtowie oraz Żydzi-karczmarze. Paradoksalnie, system ten jeszcze pogłębił negatywne skutki pijaństwa.

Propinacja została formalnie zniesiona w zaborze pruskim w 1845 roku, w zaborze austriackim w 1889 roku, a w zaborze rosyjskim w 1898 roku. W praktyce jednak utrzymywała się dłużej, na przykład w Galicji aż do początku XX wieku. Co ciekawe, w zaborze pruskim przywilej propinacyjny był „swoistą nagrodą” dla króla strzelania w bractwie kurkowym. Witkowo nie stanowiło tu wyjątku.

Jeszcze w drugiej połowie XIX wieku w Witkowie problem pijaństwa oraz chciwości karczmarzy i właścicieli tzw. wyszynków i gospód był istotny.

Proboszcz witkowskiej parafii katolickiej, ks. Marcin Nożewnik, w petycji z dnia 29 listopada 1870 roku skierowanej do prezydenta Rejencji Bydgoskiej, opisywał to zjawisko jako jedną z głównych przyczyn niemoralności, nędzy i biedy mieszkańców Witkowa.

Według proboszcza, na 60 dorosłych mieszkańców przypadła jedna szynkownia, a ich liczba wciąż rosła. Część mieszkańców rezygnowała z rzemiosła i uczciwego zatrudnienia, aby otwierać nowe szynkownie. W petycji ksiądz wskazywał, że pijaństwo i wynikające z niego zubożenie ludności prowadzi również do zubożenia państwa, co potwierdzają księgi miejskie. Na zakończenie swojej długiej petycji ks. Nożewnik pokornie prosił Królewską Rejencję o wydanie odpowiednich rozporządzeń, które ograniczyłyby powstawanie nowych szynkowni lub całkowicie wstrzymały ich rozwój.

Wyjaśnienie określeń:

- Propinacja: od łacińskiego propinatio, czyli „przepijanie do kogoś”; oznaczała prawo właściciela ziemskiego do produkcji i sprzedaży alkoholu mieszkańcom jego dóbr.
- Szynk, szynkownia, wyszynk: od niemieckiego schenken, tj. „dawać, nalewać, polewać”; oznaczały karczmę, podrzędną restaurację, bar lub gospodę, gdzie spożywano trunki na miejscu zakupu.

Uzyskanie przez Witkowo praw miejskich, a szczególnie ich odnowienie przez hr. Jakuba

Działyńskiego, wraz ze sprowadzeniem osadników niemieckich, przyczyniło się do rozwoju gospodarczego miasta. Osadnicy niemieccy, zwłaszcza katolicy, zintegrowali się ze społecznością Witkowa i w wielu przypadkach stali się polskimi patriotami. Wprowadzili nowe zawody rzemieślnicze, zmianowy system uprawy ziemi oraz zabiegi melioracyjne.

W 1793 roku, w wyniku II rozbioru Polski, Witkowo znalazło się w zaborze pruskim, w powiecie powidzkim, departamencie poznańskim Prus Południowych.

W 1794 roku w Witkowie, liczącym około 150 domów, mieszkało 1121 osób: 339 katolików, 297 ewangelików, 483 Żydów.

W mieście znajdowały się dwa gościńce i siedem wiatraków. Nastąpił dalszy rozwój rzemiosła oraz wzrost liczby zakładów rzemieślniczych. Wspólny cech rzemieślników zrzeszał:

- 43 szewców,
- 3 krawców,
- 7 sukienników,
- 3 cieśli,
- 5 garbarzy,
- 2 ślusarzy,
- 3 stolarzy,
- 2 tkaczy,
- 1 farbiarza,
- 3 cukierników,
- 2 piekarzy,
- 5 młynarzy obsługujących wiatraki,
- 1 tokarza,
- 1 kominiarza,
- 2 grabarzy cementarnych.

Wszystko to świadczyło o dynamicznym rozwoju gospodarczym miasta, choć problemy społeczne, takie jak pijaństwo, nadal pozostawały istotnym wyzwaniem.

W 1797 roku w Witkowie mieszkało 1221 osób, z czego 795 chrześcijan i 426 Żydów. Ewangelicy zostali prawdopodobnie uwzględnieni w grupie chrześcijan.

Do 1800 roku liczba mieszkańców wzrosła do 1590 osób, a w kolejnych latach obserwowano dalszy wzrost zarówno katolików, jak i Żydów. W 1803 roku liczba Żydów wynosiła już 620 osób. W tym czasie odnotowano również rozwój zakładów rzemieślniczych, a także wzrost liczby wyszynków, karczm, oberży i kupców, wśród których dominowali Żydzi.

W 1807 roku, po zawarciu traktatu w Tylży i pokonaniu armii pruskiej przez cesarza Napoleona Bonapartego, Witkowo znalazło się w granicach utworzonego Księstwa Warszawskiego, pozostając nadal w powiecie powidzkim. Po klęsce Napoleona w latach 1812–1813, Witkowo od 1815 roku znalazło się w granicach Wielkiego Księstwa Poznańskiego, będącego pod kontrolą Prus.

W 1815 roku miasto zamieszkiwały 1731 osoby,

w tym 1357 katolików i 374 protestantów. Liczba Żydów nie została podana, jednak prawdopodobnie omyłkowo uwzględniono ich w grupie katolików, tym bardziej że w mieście istniała synagoga, a obecna ulica Poznańska nosiła wówczas nazwę ulicy Żydowskiej i była głównie zamieszkiwana przez Żydów.

W połowie XIX wieku (około 1840 roku) liczba Żydów wzrosła do 744 osób, co było wynikiem migracji z innych landów pruskich. W tym czasie w Witkowie mieszkało również 649 katolików i 206 ewangelików. Wzrost liczby Żydów był konsekwencją trzech ustaw Królestwa Pruskiego:

- ustawy z 1833 roku, która znosiła zakaz przenoszenia się Żydów między prowincjami,
- ustaw z 1847 i 1848 roku, które przyznawały Żydom status pełnoprawnych obywateli Prus.

Władze pruskie umożliwiały Żydom osiedlanie się w Wielkim Księstwie Poznańskim, oczekując w zamian ich lojalności. W latach 1840–1850 liczba Żydów w Witkowie wynosiła około 1000–1100 osób.

W 1815 roku w Witkowie dominowały dwie główne profesje:

- rolnictwo: uprawa zbóż, roślin okopowych, tytoniu i chmielu oraz hodowla owiec, bydła i koni,
- rzemiosło: szewstwo, krawiectwo, garbarstwo, płóciennictwo i wyrób sukna.

W latach 1835–1839 warsztaty rzemieślnicze, takie jak rzeźnicze i piekarskie, powstawały na nieruchomościach należących do rzemieślników lub w innych miejscach spełniających wymogi sanitarne. Punkty sprzedaży znajdowały się przy warsztatach, a część rzemieślników próbowała handlować na straganach i budach ustawionych na Starym Rynku oraz w pobliżu kościoła katolickiego pw. św. Mikołaja.

Handel na budach spotkał się z protestem lokalnych parafian, co poparł proboszcz ks. Kurowski w liście-wniosku z dnia 13 września 1838 roku skierowanym do Królewskiej Rejencji w Bydgoszczy. (Treść wniosku znajduje się na stronie 37). Nie zachował się dokument z oficjalną odpowiedzią władz, jednak prawdopodobnie była ona pozytywna, ponieważ budy zostały usunięte.

W XIX wieku kupiectwo i gastronomia, w tym głównie wyszynki oraz oberże, zostały zdominowane przez społeczność żydowską.

W 1837 roku, według imiennego wykazu mieszczan Witkowa, którzy opłacali podatek, odnotowano:

- 13 kupców,
- 69 drobnych handlarzy,
- 15 gospodarzy prowadzących zajazdy i gospody,
- 7 piekarzy,
- 10 rzeźników,
- 24 garbarzy,
- 9 młynarzy,

- kilkunastu szwerców.

Źródło: Archiwum Państwowe w Bydgoszczy (sygn. 7276).

Do lat trzydziestych XIX wieku Witkowo było miastem prywatnym należącym do dziedzica. Po zniesieniu pańszczyzny i uwłaszczeniu chłopów (1823–1829), utworzono trzy jednostki administracyjne:

1. Witkowo – miasto z burmistrzem,
2. Witkowo – wieś gospodarska (uwłaszczona) z sołtysem,
3. Witkowo – dominium (dobra rycerskie będące własnością hrabiego E. Wołłowicza), także zarządzane przez sołtysa.

14 grudnia 1887 roku utworzono powiat witkowski z siedzibą w Witkowie. Plan władz pruskich zakładał, że powiat stanie się wzorcowym przykładem administracji dla Rzeszy. Jednak miejscowa ludność polska, głównie katolicka, konsekwentnie głosowała przeciw władzom pruskim. Mimo rozbudowanej i dobrze opłacanej administracji pruskiej, miejscowi mieszkańcy nie osłabili swoich patriotycznych dążeń niepodległościowych. Przykładem tego była nieugięta postawa Strzeleckiego Bractwa Kurkowego w Witkowie.

Demografia

W 1887 roku Witkowo zamieszkiwało 1596 osób:

- 741 Żydów,
- 649 katolików,
- 206 protestantów.

Według spisu ludności z 1907 roku liczba mieszkańców wynosiła około 1700 osób, jednak brak jest danych na temat ich narodowości i wyznania.

Utworzenie siedziby powiatu przyczyniło się do znacznego rozwoju infrastruktury w Witkowie. Wybudowano m.in.:

- budynek starostwa,
- sąd grodzki,
- urząd pocztowy,
- komisariat policji,
- szkoły,
- kasę chorych,
- budynki mieszkalne dla urzędników,
- Bank Ludowy.

Inwestycje takie jak budowa kolejki wąskotorowej, telefonizacja, czy rozwój tartaków przyczyniły się do wzrostu zatrudnienia wśród miejscowej ludności, która mogła liczyć na stosunkowo dobrze płatną pracę.

W Witkowie działały również:

- Spółdzielnia „Rolnik” przy ul. Gnieźnieńskiej,
- Polska Spółka Drzewna,
- dwa tartaki,
- olejarnia przy ul. Poznańskiej,
- Bazar Witkowski prowadzony przez p. Gryszczyńskiego,
- filia fabryki kakao i czekolady,
- sklep „Deutsches Kaufhaus,”
- skład towarów kolonialnych J. Błaszyńskiego,
- skład win i delikatesów R. A. Langiewicza.

Powstanie nowych zakładów rzemieślniczych, usługowych, kupieckich i gastronomicznych, a także apteki, lazaretu oraz stacji benzynowej „Firma Braci Nobel” na Starym Rynku, stworzyło liczne możliwości zatrudnienia dla mieszkańców.

Pod koniec XIX wieku w Witkowie niemal każdy dom przy ul. Poznańskiej, na Starym Rynku,

Zielonym Rynku oraz części ul. Warszawskiej mieścił zakład rzemieślniczy, usługowy, kupiecki lub gastronomiczny.

W tym czasie funkcjonowały również trzy szkoły:

- katolicka,
- żydowska (istniejąca do 1924 r.),
- ewangelicka (istniejąca do 1927 r.).

Rzemieślnicy, drobni wytwórcy oraz kupcy zorganizowali się w dwa stowarzyszenia:

1. Towarzystwo Przemysłowe,
2. Towarzystwo Młodych Przemysłowców.

Oba te towarzystwa prowadziły wszechstronną działalność, w tym również charytatywną, pomagając biedniejszym mieszkańcom Witkowa.

Gastronomia i wyszynki

W 1887 roku działały dwie restauracje:

- „Pod Trzema Gwiazdami” należąca do Łukowskiego,
- restauracja Kazimierza Knasta, będąca największym lokalem w mieście, wyposażonym również w hotel.

W 1908 roku dołączyły kolejne restauracje:

- Langiewiczza,
- Lubieńskiej.

W tym czasie funkcjonowały również oberże, m.in.:

- Deskowskiego,
- Perlickiego,
- Włosik (Ogórkiewicz),
- Łukowskiego.

Wyszynki i piwiarnie były głównie prowadzone przez Żydów. Jednak po dorobieniu się, wielu z nich wyjeżdżało do rodzinnych landów w Niemczech. W 1893 roku liczba Żydów w Witkowie zmniejszyła się do 312 osób.

Na początku XX wieku wydarzenia polityczne w Europie spowodowały masowy exodus ludności

ewangelickiej i żydowskiej z Wielkopolski, w tym z Witkowa, do Niemiec. Apogeum tych migracji miało miejsce po zakończeniu I wojny światowej.

W 1919 r. liczba Żydów spadła do 98 osób, a w 1921 r., do 46 osób. W 1922 r., w Witkowie, na 1600 mieszkańców: 1512 to katolicy, 70 to ewangelicy i 18 to Żydzi, a rok później, mieszkało tylko 5 Żydów i 12 rodzin ewangelickich (EKU).

W swojej siedmiowiekowej historii, której początki sięgają 3 czerwca 1363 roku, mieszkańcy Witkowa doświadczyli wielu trudnych momentów, takich jak:

- pańszczyzna i szlacheckie „liberum veto,”
- zjawisko propinacji,
- wojny szwedzko-polskie,
- wojny północne,
- walki o tron Polski na początku XVIII wieku,
- epidemie „morowego powietrza,”
- 125-letni okres zaboru pruskiego (1793–1918).

Mimo tych trudności, społeczność Witkowa przetrwała dzięki wytrwałości i patriotyzmowi kolejnych pokoleń. Cechy takie jak pracowitość, gospodarność, oszczędność i uczciwa przedsiębiorczość wykształciły się w surowych warunkach życia, w oparciu o wartości religijne, szacunek do więzów rodzinnych oraz poszanowanie dla innych ludzi.

Materiały źródłowe

1. Encyklopedia Poznania i województwa poznańskiego, Warszawa 1972.
2. Encyklopedia Gniezna i Ziemi Gnieźnieńskiej.
3. Dzieje Witkowa, Wyd. WBPiCAK, Poznań 2010.
4. Materiały własne.
5. Archiwum Państwowe w Bydgoszczy.
6. Archiwum Państwowe w Poznaniu, Oddział w Gnieźnie.

Zmiany stosunków własnościowych, ważniejszych nieruchomości w Witkowie.

Materiały dotyczące stosunków własnościowych i ich zmian zawarte są w ok. 250 księgach wieczystych (KW) i księgach gruntowych, dotyczących: Witkowa miasta, Witkowa wsi oraz Witkowa dominium (Rittergut). Przeważająca większość tych ksiąg znajduje się w AP, Oddział w Gnieźnie, a część w dawnym oddziale powiatu w Słupcy, skąd w ramach digitalizacji są stopniowo przekazywane do Gniezna. Stan tych ksiąg, pochodzących z drugiej połowy XVIII w., pisanych gęsim piórem w języku polskim i staroniemieckim, zniszczonych „zębem czasu”, stwarza dodatkowe utrudnienia w ich odczytaniu. Wiadomości z nich uzyskane, w ogromnym skrócie, przedstawiłem poniżej. Jako punkt odniesienia przyjąłem stan własności z lat 1910–1915 (Acta Generalia nr. Gen. V/84–KW-2667), podając dodatkowo wcześniejszych i późniejszych właścicieli.

Dla niektórych nieruchomości istniało kilka ksiąg wieczystych (ze względu na wielkość nieruchomości, przynależne grunty, licznosc właścicieli, spadkobierców oraz częste zmiany stosunków własności). Objasnienie oznaczeń: np. KW-2677, T.II/112, W-wo nr.112: tzn. księga wieczysta nr 2677, Tom II, karta 112, W-wo nr adresowy nieruchomości, w tym przykładzie zgodny z nr karty 112.

W Witkowie zmiany układu przestrzennego powodowały konieczność kilkukrotnej zmiany numeracji posesji.

Stary Rynek nr 1 i 1a, T.I/1; T.1/2 (KW-2848), parcela nr 351/58; 348/58; 352/58

Właściciel: Kazimierz Knast z żoną Kazimierą zd. Cierpka.

Wcześniejsi właściciele: Johann Gremse i Samuel Grass (do 1791 r.), Stanisław Toczkiewicz (w 1791 r.), jego syn Bonawentura Toczkiewicz (1809–1823 r.), ks. Wojciech Ożarowski (1823–1833 r.), Kazimierz Knast z żoną Marianną Kujawską (1833–1836 r.), ich córka Józefa z mężem Teodorem Wadzyńskim (1836–1838 r.).

W 1838 r. umiera Teodor Wadzyński, a wdowa Józefa Wadzyńska w 1839 r. wychodzi za mąż za sąsiada Ignacego Knasta. Oni w 1840 r. dokupują od Franza Knasta i jego żony Tekli zd. Boesler sąsiednią posesję Stary Rynek 3 i 4a i łączą wszystkie razem jako W-wo 1 i 1a z przynależnymi gruntami. Byli właścicielami od 1840 do 1882 r. Następnie nieruchomość przejmuje ich syn Kazimierz Knast (1882–1915 r.), który miał kolejno dwie żony, siostry Wincentynę i Kazimierę zd. Cierpka. Po nim właścicielem zostaje jego syn Ignacy Karol Knast z żoną Stanisławą Dzieciuchowicz.

Wg KW-2798; W-wo nr 3 i 4a (teraz 1 i 1a)

Okolo 1764 r. bracia Jan i Georg Knast kupili posesję od Józefa Hallera. W 1805 r. przeszła ona na Józefa Knasta z żoną Weroniką Szmidt, a później na Franza Knasta z żoną Teklą zd. Boesler (1826–1840 r.). W 1840 r. posesję kupuje wspomniany brat Ignacy Knast (stelmach) z żoną Józefą i łączą ją z posiadanymi gruntami, tworząc W-wo Stary Rynek 1 i 1a.

Stary Rynek nr 3, T.1/3, KW-2757, VI/218; Deutsches Kaufhaus (młyn parowy?)

Na parterze młyn parowy, a na piętrze lokatorzy: Fryderyk Heine z rodziną (kierownik młyna), Gerard i Emma Hekner, Fryderyk Koenig i Hugon Hoepke (ślusarz). Po wojnie znajdował się tam zakład mleczarski, magazyn lodu oraz część niezabudowana.

Stary Rynek nr 4 i nr 5 (lub 4/5), T.1/4, T.1/5

Właściciel: Michał Cegielski.

Poprzedni właściciele: Do 1793 r.: szewc Jacob Lampe, 1793–1833 r.: Mathias Walke, Od 1834 r.: Heiman Barthman.

Pod nr 4 na parterze znajdował się sklep i księgarnia, a pod nr 5 sklep żelazny Karola Kellera. Po wojnie w tym miejscu funkcjonował zakład fryzjerski. Na piętrze mieszkał Michał Cegielski z rodziną i lokatorami.

Stary Rynek nr 6, KW-2682, T.1/7, W-wo nr 7 i KW-2873

Właściciel: Zygmunt Łuszczewski – kupiec. Nieruchomość znajdowała się na rogu Starego Rynku i ul. Toruńskiej (wejście od Toruńskiej). Poprzedni właściciele: Cheim Markowicz, M. Bayer, Zygmunt Łuszczewski (do 1926 r.), Kazimierz Całka (do 1927 r.), Franciszek Wieczkis (do 1931 r.), Maksymilian Rau (do 1945 r.).

Po wojnie mieścił się tu sklep GS „Samopomoc Chłopska.” W budynku znajdowała się również filia księgarni J. B. Lange z Gniezna.

Stary Rynek, parcela nr 59, T.V/199 – kościół pw. św. Mikołaja bpa.

Numeracja dalej biegnie lewą (północną) stroną ul. Toruńskiej (obecnie ul. Warszawska).

ul. Toruńska nr 7, T.I/8

Właściciele: Kazimierz Knast (rzeźnik) i M. Boesler (kupiec).

ul. Toruńska nr 8, T.I/10

Właściciel: Aleksander Knast z żoną śp. Miękwicz, piekarz – rolnik, parcela 54. Poprzedni właściciele: Do 1800 r.: Ignacy i Marianna Kujawscy, 1800–1850 r.: młynarz Andreas Pfender, 1866–1880 r.: jego syn Apolinary Pfender, 1880–1886 r.: Dora Berne, 1886–1896 r.: Maxi Raphael Berne, Od 1896 r.: Aleksander Knast.

Wg KW-2833 do posesji należał jeden z siedmiu wiatraków.

ul. Toruńska nr 9, T.I/11, parcela 53

Właściciel: Zygfryd Kowalski z żoną Marią Kaczmarek.

ul. Toruńska nr 10, T.I/12, parcela 52

Właściciel: Stanisław Chwiralski – kupiec, prowadził sklep.

Poprzedni właściciele: Jan Basiński, Gottfried Arndt, Jakubowski, M. Kaliski, Wilhelmina Arndt, Kellerman, Moritz Kuczyński, Lewe Salomon, Helena Krakowska, L. Meinhardt, J. Łukowski.

ul. Toruńska nr 11, T.I/13, parcela 51

Właściciel: Moritz Jarzembek (kupiec) z żoną Heleną Pinkus – prowadził sklep.

KW-2686, W-wo 13/11.

Kolejni właściciele: 1786–1829 r.: Martin Szmidt, 1829–1835 r.: jego syn Antoni Szmidt (garbarz), 1835–1875 r.: wdowa K. Szmidt, Od 1875 r.: Abraham Pinkus, Po nim córka Helena Pinkus z mężem Moritzem Jarzembkiem, W 1906 r.: Michał Boesler z żoną Teofilą zd. Leherť i córką Franciszką oraz jej mężem Kazimierzem Knastem (rzeźnik), W 1908 r.: Jacob i Georg Berne (sklep kolonialny i destylatornia).

Wg KW-2781 drugą część ul. Toruńskiej 13/11 w 1835 r. otrzymuje Marianna Szmidt (córka M. Szmidt) z mężem Ludwikiem Bendlem.

ul. Toruńska nr 12, T.I/1, parcela 50

Właściciel: Walenty Deskowski (stolarz) z żoną Rozalią Barańską.

KW-2687, W-wo 14/12.

Kolejni właściciele: 1829–1831 r.: Gottlieb Kuchnel, 1831–1858 r.: wdowa Carolina Kuchnel, 1858–1885 r.: Henoch Kaliski, 1885–1887 r.: Carolina i Abraham Nedelmann, 1887–1890 r.: Bene i Sara Lewi, Od 1890 r.: Walenty i Rozalia Deskowscy. Po ich śmierci właścicielem zostaje ich syn Kazimierz Deskowski z żoną Stefanią Łukowską.

Informacja dodatkowa: wg KW-2697, Kazimierz Deskowski w 1901 r. kupuje od J. i G. Berne W-wo 30/27.

Wg KW-2860, Walenty i Rozalia Deskowscy kupują od W. Walkowskiego W-wo nr 21 (obciążone kwotą 585 talarów).

ul. Toruńska nr 13, T.I/15

Właściciel: Aleksander Ogórkiewicz z żoną

Martą Włosik, rzeźnik, parcela nr 49. KW-2690 (1850–1894), KW-2688 (1894–1937), KW-2689. Kolejne numeracje: 143 > 15 i 13 > 15/13. Poprzedni właściciele: W 1798–1830 r.: właścicielem W-wo nr 143 był Tomasz Zenkielewski za służbę u Marianny i Michała Wołłowiczów, Od 1830 r.: Walenty Knast z żoną Franciszką Głogowską, która umiera w 1831 r., a Walenty Knast żeni się z Nepomuceną Brauny. Kurator dzieci po zmarłej Franciszce obciąża hipotekę kwotą 142 talarów z 5% odsetek na każde dziecko. Walenty akceptuje, ale nie realizuje spłaty, W 1841 r.: Walenty Knast sprzedaje W-wo nr 15 Simonowi Frandentalowi, W 1846 r.: właścicielem zostaje Cheim Markowicz, W 1850 r.: właścicielem zostaje Józef Knast, W 1863 r.: właścicielami są Luis i Izabela Kummer, W 1892 r.: właścicielem zostaje kapitalista Otto Colina, który spłaca obciążenia i czyści hipotekę, Od 1899 r.: właścicielem zostaje Walenty Ogórkiewicz z żoną Joanną Knast, Od 1908 r. do 1919 r.: ich syn Aleksander Ogórkiewicz (rzeźnik) z żoną Martą Włosik, Od 1919 r.: Jakub Wojtkowiak, szewc, Od 1936 r.: jego syn Jan Wojtkowiak.

ul. Toruńska nr 14 (dawna nr 152)

Właściciel: Stanisław Nowicki z żoną Heleną Bartz, ślusarz, parcela nr 48.

Wg KW-2879 i KW-2754, T.I/16 i T.V/198: zakład mechaniczny, tartak.

Poprzedni właściciele: Jan Gąsiorowski, Stanisław Zobel, Wojciech Nowicki, Firma Bracia Richard i Gustaw Frank.

ul. Toruńska nr 15, T.I/17

Właściciel: W. Jarzembowski z żoną Józefą Bączkowską.

Tu, ze względu na tereny podmokłe, kończy się miasto i numeracja przechodzi na drugą (południową) stronę ul. Toruńskiej, biegnąc w stronę rynku.

ul. Toruńska nr 16, T.I/1

Właściciel: Feliks Kaczmarowski, nauczyciel, parcela nr 336/190, KW-2782, nr 18/16. Dwa domy, stajnia, garbarnia i inne zabudowania – całość była bardzo zadłużona. Poprzedni właściciele: Xawery Dorman (do 1795 r.), 1795–1819 r.: Kazimierz Knast z żoną Marianną Kujawską, 1819–1838 r.: ich syn Walenty Knast z żoną Nepomuceną Brauny, 1838–1878 r.: Itzig Chenoch Kuyner, 1878–1880 r.: Itzig Witkowski, Od 1880 r.: Marcus Lewczyński, kupiec.

ul. Toruńska nr 17, T.I/19

Właściciel: Józef Błaszyński, stolarz, parcela nr 337 i 338/190.

Numeracja kolejno: nr 19, nr 19/17, teraz nr 17. Poprzedni właściciele: Szymon Kiński (1837 r.), 1838–1850 r.: Martin Defner, 1850–1863 r.: Henne Schindel zd. Defner, 1863–1883 r.: Franciszek Liberkowski z żoną Marianną zd. Synoradzka, 1883–1888 r.: wdowa Marianna Liberkowska zd. Synoradzka z mężem Pawłem Kasprzykiem, 1888–1895 r.: Ludwik Lubiński, Od 1895 r.: Józef

Błaszyński.

ul. Toruńska nr 18, T.I/20

Właściciel: Józefat Kowalewski, robotnik, parcela nr 373/190.

ul. Toruńska nr 19, T.I/21

Właściciel: Teofil Barth, malarz, parcela nr 374/190, KW-2851, W-wo 21/19.

Poprzedni właściciele: Cheim Nathan Kutner, Heinrich Leiser, Albert Tietz, Teofil Barth (w/w), Gelmann Barth, Andrzej Krawczyński, Stanisław Szkudlarek, Od 1931 r.: Franciszek Jarzembowski, rzeźnik.

ul. Toruńska nr 20, T.I/22

Właściciel: Władysław Lehert, malarz, parcela nr 375/190.

Wg KW-2691 i KW-2795, W-wo nr 22a było własnością kolejno: Tomasz Lehman (1822 r.), Simon Deutschmann, Anna Seifart zd. Lehman, Paul Lehert (rymarz), Władysław Lehert (też rymarz), Franciszek Lehert (1891 r.), Władysław Lehert – malarz.

ul. Toruńska nr 21, T.I/23

Właściciel: Józef Połczyński z żoną Marianną Ogórkiewicz, kupiec, parcela nr 376/190.

ul. Toruńska nr 22, T.I/24

Właściciel: Teofila Łuszczewska zd. Bartz, młyn, KW-2692, KW-2693.

Poprzedni właściciele: 1767–1859 r.: Johan Straube, Franz Straube, 1859 r.: młynarz Ignacy Łuszczewski z żoną Teofilią zd. Bartz, Po ich śmierci (1911 i 1919 r.): właścicielem zostaje syn Zygmunt Łuszczewski, kupiec, który daruje W-wo nr 24, 25 i 27 (w zmienionym wpisie W-wo nr 24 i W-wo nr 27+25) swojej żonie Małgorzacie zd. Niedbał. Sobie pozostawia „Młynarstwo – firma zbożowa”, której długi obciążają ww. nieruchomości nr 24 i 27. W 1935 r., po przymusowym przetargu – subhastacie, właścicielką zostaje ich córka Irena Mrugasiewicz zd. Łuszczewska.

ul. Toruńska nr 23, T.I/27

Właściciel: Ignacy Winnicki, krawiec, KW-2693, KW-2694.

Kolejne numeracje posesji: 133, 25, 23, 25/23. Poprzedni właściciele: Hr. M. Wołłowicz, Józef Gottlieb, Od 1799 r.: Wawrzyn Bączkowski, Syn Karol Bączkowski w 1868 r. sprzedaje Szczepanowi Walkowskiemu, Od 1869 r.: płóciennicy Benedykt Danecki i K. Stracki, Od 1882 r.: Michał Winnicki, Od 1890 r.: jego syn Ignacy Winnicki – krawiec z żoną Heleną Starczewską.

ul. Toruńska nr 24, T.I/25 i T.I/27

Właściciel: Ignacy Winnicki.

W 1903 r. kupił W-wo nr 27/24 (sąsiadujące z nr 25/23) od Władysława Walkowskiego z Wrocławia. W 1919 r. sprzedał je kupcowi Zygmunutowi Łuszczewskiemu z żoną Małgorzatą

zd. Niedbał, a w 1941 r., na drodze subhasty, nieruchomość nabywa ich córka Irena Mrugasiewicz, właścicielka „Walzenmühle – 32 Irena Mrugasiewicz.”

Poprzedni właściciele wg KW-2685: 1767 r.: Johan Straube, 1815 r.: Katarzyna Bayer, 1834 r.: Michał Bonnenberg, 1852–1875 r.: Konstanty Wadzyński, 1875–1907 r.: Michał Winnicki, Od 1907–1919 r.: jego syn Ignacy Winnicki, Zygmunt Łuszczewski z żoną Małgorzatą zd. Niedbał, Od 1941 r.: Irena Mrugasiewicz – „firma zbożowa – młynarstwo.”

ul. Toruńska nr 25, T.I/28b

Właściciel: wdowa Koschmińska.

Posesja włączona do W-wo nr 27/24.

Wg KW-2797 i KW-2842, kolejne numeracje posesji: 130, 28a, 27/28, 15.

Poprzedni właściciele: 1790 r.: Daniel Arendt, Matthias Leherr, Andrzej Leherr (brat), Wdowa Marianna Leherr, W 1838 r.: Paul Leherr, Kapelusznik Henryk Blasius, Od 1891 r.: Simon i Susanne Koschmińscy (Kozmińscy).

ul. Toruńska nr 26, T.I/29

Właściciel: Michał Ogórkiewicz z żoną Stanisławą Włosik, rzeźnik, KW-2696. Numeracja posesji: 129, 29, 26, 26/29. Poprzedni właściciele: Bogusław Arendt, Moses Lewin Kutner (vel Mose Lewin Kuczyński), Po pożarze, 1824–1852 r.: Wojciech Adalbert Knast, 1852–1875 r.: ich córka Józefa z mężem Janem Ogórkiewiczem, 1875–1902 r.: Julian Włosik, 1902–1934 r.: córka Stanisława Włosik z mężem Michałem Ogórkiewiczem, Od 1934 r.: wdowa Stanisława (Włosik) Ogórkiewicz, która w 1945 r. została pozbawiona prawa własności za podpisanie volkslisty.

ul. Toruńska nr 27, T.I/30

Właściciel: Kazimierz Deskowski, stolarz, z żoną Stefanią Łukowską, parcela nr 482/190. KW-2697.

Kolejne numery posesji: 128, 30, 27, 27/30. Poprzedni właściciele: Do 1785 r.: Helena Jasze (wdowa po Janie Jasze), 1785–1819 r.: Gottfried Jansche (bednarz), 1819–1833 r.: jego córka Helena z mężem Mikołajem Kamińskim, 1833–1871 r.: Cheim Leib Markowicz, 1871–1888 r.: jego córka Raphael Markowicz, 1888–1891 r.: Gabriel Oczuszko (Otschuszko), 1891–1901 r.: Hermann Berne z żoną Raphael Berne oraz synami Jacobem i Georgiem Berne, Od 1901 r.: Kazimierz Deskowski z żoną Stefanią Łukowską, właściciele W-wo nr 27/30, z zabudowaną parcelą nr 482/190 oraz ogrodem na parceli nr 483/190.

Paweł Knast

Urząd Gminy i Miasta w Witkowie

ul. Gnieźnieńska 1, 62-230 Witkowo
tel. +48 61 477 81 94, www.witkowo.pl

Andrzejkowy Bal Seniora

29 listopada br. w Centrum Kultury im. Krzysztofa Szkuclarka w Witkowie odbyło się spotkanie integracyjno-edukacyjne o tematyce „Tradycje andrzejkowe – Bal seniora”.

Organizatorem spotkania było Centrum Wsparcia Seniora działające przy MGOPS w Witkowie oraz Urząd Gminy i Miasta w Witkowie. Honorowy Patronat nad wydarzeniem objął Krzysztof Szoszorek – Burmistrz GiM Witkowo.

W ramach spotkania temat tradycji andrzejkowych przybliżyła Joanna Gronikowska dyr. Biblioteki publicznej w Witkowie, ponadto seniorzy biorący udział w spotkaniu zorganizowali wróżby pod hasłem – „Święty Andrzej Ci ukaże, co Ci los przyniesie w darze”. Oprawę muzyczną Balu Seniora zapewnił senior – Bogusław Brzozowski.

Ze względu na otwarty ogólnogminny charakter balu, jego organizacja odbyła się przy czynnym udziale i wsparciu przedstawicieli seniorów.

Jednym z atrakcji balu była loteria fantowa oraz okazały tort ufundowany przez Krzysztofa Szoszorka Burmistrza Gminy.

Szczególne podziękowania należą się panią z Koła Gospodyń Wiejskich z Gorzykowa, które dla uczestników balu przygotowały smakowite przekąski.

W pierwszym balu seniora wzięło udział aż 200 seniorów z terenu gminy i miasta Witkowa, szczerze tym samym zapełniając salę widowiskową Centrum Kultury w Witkowie.

Organizatorzy balu składają serdeczne podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym przy jego organizacji.

Na szczególne słowa podziękowania zasługują osoby: Krystyna Kierzek – sołtys Gorzykowa wraz

Paniami z Koła Gospodyń Wiejskich w Gorzykowie, Stanisława Chołodecka, Robert Sawa, Czesława Rybarczyk, Krystyna Pietrewicz, Urszula Balcerek.

Więcej zdjęć
facebook.com/Witkowo.z.nami.zobaczysz.wiecej
Zeskanuj zamieszczony kod QR
aby przejść do galerii

Projekt „Umiem Pływać”

Od 25 września do 28 listopada 2024 r. uczniowie klas drugich i trzecich Szkoły Podstawowej nr 2 im. Lotnictwa Polskiego w Witkowie, pod bacznym okiem instruktorów na basenie Gnieźnieńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji uczestniczyli w realizacji projektu „Umiem Pływać”.

Organizatorem przedsięwzięcia było Wielkopolskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe

z Poznania. Grupa 90 uczniów podzielona była na dwa dni i na 4 grupy podstaw nauki pływania oraz 2 grupy doskonalące umiejętności (każda grupa po 15 uczniów). Opiekunami poszczególnych grup byli: w środę A. Dutkiewicz, M. Pawłowska, J. Nowaczyk, w czwartek: A. Jędrzejczak, M. Nowakowska, Cz. Nowaczyk. Uczestnicy projektu objęci byli ubezpieczeniem a przewoźnikiem dowożącym dzieci na zajęcia była firma „JAH” J. Mroziński.

Mikołajki w bibliotece

W ramach Literackich Mikołajek nasi czytelnicy mieli okazję spotkać się z wyjątkowym gościem – Agatą Widzowską, autorką lubianych przez dzieci książek, takich jak „Pierociniec” oraz trylogii „Koń na receptę”. Pisarka opowiadała o swoich inspiracjach, bohaterach książek i pracy twórczej, wciągając młodych czytelników w fascynujący świat literatury. Po spotkaniu kolejka po autografy prawie nie miała końca, a to nie koniec atrakcji!

Następnie, zgodnie z tradycją, pojawił się długo wyczekiwany gość – sam Mikołaj! Wizyta pełna magii i uśmiechów była idealnym zwieńczeniem tego wyjątkowego wydarzenia.

WYJĄTKOWA PREMIERA
KONCERT ŚWIĄTECZNY
BARBARA PARZĘCZEWSKA
&
HEREK SOUND
GOŚCIE SPECJALNI
CENTRUM KULTURY W WITKOWIE
20.12.2024 GODZ. 19:00
ŚWIĄTECZNA CENA
BILET: 15zł
DO NABYCIA W KASIE OKSIR WITKOWO
ONLINE NA WWW.BILETYNA.PL
biletyna.pl

Szkolne mikołajki i uroczystość ubierania choinki

6 grudnia 2024 r. tradycyjnie w Szkole Podstawowej nr 2 im. Lotnictwa Polskiego w Witkowie obchodziliśmy mikołajki. Już z samego rana można było wyczuć niezwykle klimat i magię świąt. To wszystko za sprawą licznych mikołajowych i elfich czapek, czerwonych strojów i przedświątecznych dekoracji. Tego samego dnia cała społeczność uczniowska „Dwójki” wzięła również udział w szkolnym ubieraniu choinki.

Od wielu lat jest to jedna z przedświątecznych tradycji, organizowanych przez Samorząd Uczniowski. Spotkania przebiegały etapowo wg ustalonego harmonogramu: klasy 1 - 3, 4 - 6 i 7 - 8. Każda z klas miała za zadanie oddelegować kilkoro uczniów, którzy dekorowali świąteczne drzewko gotowymi lub własnoręcznie przygotowanymi ozdobami oraz składali życzenia świąteczne. Uroczyste spotkanie rozpoczęła dyrektorka szkoły, pani Bernadetta Nowak, która powitała wszystkich uczniów i nauczycieli zebranych na szkolnym holu oraz złożyła całej społeczności szkolnej serdeczne życzenia. Prowadzenie imprezy to zasługa Kasi Malinowskiej z kl.

7b i Gabriela Marciniaka z kl. 7c. Uroczystość uświetnił świąteczny koncert pod kierunkiem pana Damiana Poterka, w którym uczennice naszej szkoły – Martyna Cicha z kl. 7a i Amelia Borowska z kl. 8a – zaprezentowały swoje umiejętności muzyczne. Spotkanie klas 1 – 3 było również okazją do podsumowania projektu „Umiem pływać”, podczas którego opiekunowie grup wręczyli wszystkim uczniom biorącym udział w projekcie zasłużone medale. Na koniec spotkania św. Mikołaj wraz z towarzyszącymi mu Śnieżynkami poczęstował wszystkich zebranych słodkim upominkiem. W tym roku wszyscy okazali się być grzeczni i cukierek od Świętego Mikołaja nikogo nie ominął. Serdecznie dziękujemy wszystkim uczniom i wychowawcom za wspólne włączenie się w obchody szkolnych mikołajek i wspólne ubieranie choinki. Podziękowania kierujemy również dla Rady Rodziców za zakup świątecznego drzewka, które przyozdobione przez naszych uczniów, będzie stanowić piękną dekorację na szkolnym holu.

Spotkanie z Mikołajem

7 grudnia br. odbyło się wyjątkowe spotkanie z Mikołajem dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Witkowie. Dzieci, te młodsze i starsze, miały okazję wziąć udział w sportowych konkurencjach, które dostarczyły im mnóstwo radości i emocji.

Wspólna zabawa, współpraca i zdrowa rywalizacja sprawiły, że to spotkanie na długo zostanie w pamięci naszych małych sportowców. Na końcu, wszyscy uczestnicy zostali obdarowani przez Mikołaja cukierkami.

Po emocjonujących konkurencjach czekał na nas poczęstunek – ciasto i kawa przygotowane przez Radę Rodziców, które były prawdziwą przyjemnością! Na dzieci czekała wata cukrowa, soczki i hot-dogi. Dodatkową atrakcją były świąteczne fotobudki, gdzie można było zrobić zabawne zdjęcia w mikołajkowych klimatach. Ogromnym zainteresowaniem cieszył się stolik z malowaniem twarzy oraz kącik artystyczny.

Dziękujemy wszystkim za udział i zapraszamy za rok.
(NZ)

Warsztaty językowo-kulturowo- kulinarno-craftowo-muzyczne w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Witkowie

12 grudnia 2024 roku w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Witkowie odbyły się warsztaty językowo-kulturowo-kulinarno-craftowo-muzyczne.

Młodzież z naszej szkoły, Szkoły Podstawowej z Mielzyna, Jarzabkowa, Gorzykowa oraz ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Witkowie miała okazję wziąć udział w ciekawych konkursach. Uczniowie grali w Vabank na temat krajów anglojęzycznych, bingo w języku hiszpańskim, dekorowali pierniczki, tworzyli chatki z piernika, ozdoby świąteczne metodą decoupage, mind maps oraz choinki w języku angielskim.

Wszystkie konkurencje zostały przygotowane przez naszych nauczycieli: Szymczak Magdalenę, Sucholas

Katarzynę, Karkut Joannę, Hęś Karolinę oraz Nowakowską-Szymczak Monikę. Występ muzyczny żołnierzy amerykańskich, podczas którego kapelan Danny Crosby śpiewał amerykańskie świąteczne piosenki, a pozostali żołnierze towarzyszyli mu, grając na instrumentach muzycznych.

Warsztaty wprowadziły prawdziwie świąteczną atmosferę, pokazały, że młodzież jest komunikatywna w języku angielskim i utalentowana artystycznie.

Merry Christmas Everyone.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów

26 listopada 2024 r. Wielkopolski Kurator Oświaty dr Igor Bykowski miał przyjemność wręczyć 138 uczniom Stypendia Prezesa Rady Ministrów.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje się uczniowi, który otrzymał promocję z wyróżnieniem, uzyskując najwyższą w danej szkole średnią ocen lub wykazuje szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy wyniki co najmniej dobre.

Stypendystą z naszej szkoły został uczeń 4 klasy technikum informatycznego Piotr Moksik.

W grudniu odbyła się również gala wręczenia Stypendium Starosty Powiatu Gnieźnieńskiego, które otrzymały następujące uczennice: Malwina Straszak z klasy 3 technikum żywienia i usług gastronomicznych oraz Anna Podrzycka z klasy 2 branżowej szkoły I stopnia.

Serdecznie gratulujemy i życzymy nagrodzonym stypendystom dalszych sukcesów w nauce!

Urząd Gminy i Miasta w Witkowie

ul. Gnieźnieńska 1, 62-230 Witkowo, e-mail: ugim@witkowo.pl, www.witkowo.pl, www.bip.witkowo.pl
Godziny otwarcia Urzędu: poniedziałek: 8.00-16.00, wtorek-piątek: 7.00-15.00

PARTER

Biuro Informacji, Gminny punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze” oraz „Ciepłe Mieszkanie”
pok. nr 2, Magdalena Matysiak, tel. 61 477 81 94, fax. 61 477 88 55, info@witkowo.pl

Podatki, finanse pok. nr 6, Barbara Kałużna, Dorota Knast, tel. 61 477 77 28, podatki@witkowo.pl

Księgowość podatkowa pok. nr 7, Katarzyna Zielińska, tel. 61 477 77 29, katarzyna.zielinska@witkowo.pl

Urząd Stanu Cywilnego pok. nr 9, Alicja Wentland, tel. 61 477 77 35, kierownikusc@witkowo.pl

Dowody osobiste, ewidencja ludności pok. nr 9, Michał Kwiatkowski, tel. 61 477 77 33, elud@witkowo.pl

Działalność gospodarcza, koncesje alkoholowe pok. nr 10, Jolanta Drella, tel. 61 477 77 32, tel. kom. 505 352 590, kadryugim@witkowo.pl

Obrona Cywilna i Zarządzanie Kryzysowe, OSP, sprawy wojskowe, organizacje pozarządowe pok. nr 10, Joanna Melcer, tel. 61 477 77 32, obronacywilna@witkowo.pl

Odpady komunalne pok. nr 13, Sylwia Krysiak, Natalia Metzler tel. 61 477 77 30, sylwia.krysiak@witkowo.pl, natalia.metzler@witkowo.pl

Sport, promocja pok. nr 8, Małgorzata Gradziuk, tel. 510 725 804, promocja@witkowo.pl, media@witkowo.pl

Obsługa informatyczna Urzędu, Strona internetowa, BIP, Witkowskie Wiadomości Samorządowe pok. nr 2, Krzysztof Dziel, Tomasz Pluciński, tel. 61 477 77 31, it@witkowo.pl, tp@witkowo.pl

PIĘTRO

Sekretariat Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo pok. nr 21, Joanna Budzyńska, tel. 61 477 73 00, sekretariat@witkowo.pl, burmistrz@witkowo.pl

Sekretarz Gminy i Miasta Witkowo pok. nr 14, Hanna Mikołajczak, tel. 61 477 81 94 (wew. 34), sekretarz@witkowo.pl

Infrastruktura, inwestycje, drogi gminne pok. nr 23, Justyna Dzionek-Przybyszewska, Łukasz Misiewicz, 61 477 77 36, tel. kom. 512 910 745, infrastruktura@witkowo.pl

Oświetlenie uliczne i drogowe, nazewnictwo ulic i numeracja nieruchomości, zamówienia publiczne pok. nr 24, Sylwia Miellicka, Hanna Rakowska tel. 61 477 77 34, infrastruktura@witkowo.pl, przetargi@witkowo.pl

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ustalenie warunków zabudowy pok. nr 27, Aldona Sierszyńska, Karol Walczak, Klaudia Czarnecka, tel. 61 477 82 83, aldona.sierszynska@witkowo.pl, karol.walczak@witkowo.pl, klaudia.czarnecka@witkowo.pl

Gospodarka nieruchomościami pok. nr 15, Anita Frańczak, tel. 61 477 77 38, gospodarka@witkowo.pl

Ochrona Środowiska pok. nr 15, Piotr Janowicz, tel. 61 477 77 38, sdowisko@witkowo.pl

Ośrodek Wypoczynkowy Skorzecin, umowy dzierżawy, wystawianie faktur pok. nr 16, Hanna Pietrowicz, tel. 61 477 82 29, ow@witkowo.pl

Oświata pok. nr 20, Marzena Polak tel. 61 477 77 37, oswiata@witkowo.pl

Biuro Rady Miejskiej pok. nr 26, Edyta Pawlaczyk, tel. 61 477 81 28, tel. kom. 516 404 827, rada@witkowo.pl

Rolnictwo, fundusz sołecki pok. nr 26, Anna Kwapich tel. 61 477 81 28, biurorady@witkowo.pl

Księgowość pok. nr 17, Joanna Andrzejewska, Monika Dranikowska, Monika Witczak, Justyna Majchrzak, tel. 61 477 96 92, tel. kom. 505 352 591, ksiegowosc@witkowo.pl

Skarbnik pok. nr 17, Monika Michalak-Plewako, tel. 61 477 96 93, skarbnik@witkowo.pl

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witkowie

ul. Gnieźnieńska 4, 62-230 Witkowo, tel. 61 642 90 97,

tel. kom. 505 937 469, 798 947 114

sekretariat@opswitkowo.pl, www.opswitkowo.pl

Godziny pracy: poniedziałek: 7.00 - 16.00, wtorek-czwartek: 7.00 - 15.00,

piątek 7.00 - 14.00

Zakład Gospodarki Komunalnej

ul. Wrzesińska 14, 62-230 Witkowo, tel. 61 4778 197, biuro@zgk-witkowo.pl

www.zgk-witkowo.pl, Godziny pracy: poniedziałek-piątek 7.00 - 15.00

Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Witkowie

ul. Jana Pawła II 3, 62-230 Witkowo tel. 61 4779 277

oksir@skorzecin.net.pl, www.oksir.witkowo.pl, www.skorzecin.net.pl

Godziny pracy: poniedziałek: 8.00 - 20.00, wtorek-piątek: 7.30 - 20.00

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Witkowo

ul. Powstańców Wielkopolskich 17 a, 62-230 Witkowo tel. 61 4778 162

biblioteka@biblioteka.witkowo.pl, www.biblioteka.witkowo.pl

Godziny pracy: poniedziałek: 10.00 - 18.00, wtorek: 8.00 - 15.00, środa: 10.00 - 18.00,

czwartek: 8.00 - 15.00, piątek: 8.00 - 16.00, sobota: 8.00 - 14.00

ORSZAK TRZECH KRÓLI

**MIELŻYŃ, 6 STYCZNIA 2025
KŁANIAJCIE SIĘ KRÓLOWIE !**

11.30 Msza św w kościele pw. Wszystkich Świętych

12.30 Wymarsz Orszaku sprzed kościoła, przejście przez Mielżyn na polanę na terenie Domu Pomocy Społecznej w Mielżynie.

W programie:

- przemarsz barwnym orszakiem ulicami Mielżyna
- wspólne kolegowanie
- świętowanie przy złoisku z żywymi zwierzętami
- dla uczestników gadzety orszakowe
- na zakończenie ciepły poczęstunek
- zbiórka publiczna „Razem tworzymy kulturę” z przeznaczeniem na wsparcie przygotowania przyszłorocznego Orszaku.

Więcej informacji na [f](https://www.facebook.com/mielzyn) Mielżyn

ZACHĘCAMY, ABY SIĘ PRZEBRAĆ W WYBRANY KOLOR ORSZAKÓW TRZECH KRÓLI
(wybrany kolor niech będzie kolorem dominującym w strojach)

Orszak afrykański króla Baltazara – niebieski
Orszak europejski króla Kacpra – czerwony
Orszak azjatycki króla Melchiora – zielony

Organizator: Parafia Wszystkich Świętych w Mielżynie
ZAPRASZAMY CAŁE RODZINY DO WSPÓLNEGO ŚWIĘTOWANIA, DOŁĄCZ DO NAS.

WITKOWO 2. MIEJSCE

GMINY MIEJSKIE I MIEJSKO-WIEJSKIE
Z MIASTEM POWYŻEJ 5 TYS. MIESZKAŃCÓW
RANKING SERWISU SAMORZĄDOWEGO PAP

Witkowskie Wiadomości Samorządowe

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny Gminy i Miasta Witkowo

Adres redakcji: Urząd Gminy i Miasta w Witkowie,
62-230 Witkowo ul. Gnieźnieńska 1
tel. 61 477 77 31, fax: 61 477 88 55

e-mail: promocja@witkowo.pl, www.witkowo.pl

Redaktor naczelny: Hanna Mikołajczak

Zespół Redakcyjny: Anna Kwapich, Krzysztof Dziel,
Joanna Melcer.

Skład Graficzny: Krzysztof Dziel.

Druk: Drukarnia Spółdzielnia „Dozór” w Gnieźnie.

Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania tekstów.

Biuletyn w wersji elektronicznej
www.witkowo.pl/wiadomosci-samorzadowe
Zeskanuj zamieszczony kod QR aby pobrać biuletyn w wersji elektronicznej PDF

OBCHODY 106. ROCZNICY WYBUCHU POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO

27 GRUDNIA 2024 r.

Godz. 14.00

Pomnik Powstańców Wielkopolskich w Witkowie

- Spotkanie patriotyczne przy Pomniku Powstańców Wielkopolskich w Witkowie z udziałem Kompanii Honorowej 33. Bazy Lotnictwa Transportowego.
- Wystąpienie okolicznościowe Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo.
- Odczytanie Apelu Pamięci.
- Złożenie kwiatów przy Pomniku Powstańców Wielkopolskich.
- Odśpiewanie Roty.

